

Vesa Nummela

VUOSI M/S ALPOLLA 2003 - 2004

Konepäällikön muistiinmerkitöjä

Konehuoneen kunnostus

Oulu - Normandia - Oulu

VUOSI M/S ALPOLLA

2003 - 2004

©Vesa Nummela 2014
Kuvat: Vesa Nummela ja Alpo-tiimi
Etukannen valokuva: Markus Aalto
Kansi, taitto ja oikoluku: Raija Kristo
Kustantaja: BoD - Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD - Books on Demand, Norderstedt, Saksa
ISBN: 978-952-318-444-2

Vesa Nummela

VUOSI M/S ALPOLLA

2003 - 2004

Konepäällikön muistiinmerkitöjä

Konehuoneen kunnostus

Oulu - Normandia - Oulu

SISÄLLYS

ESIPUHE.....	7
M/S ALPON HISTORIAA	8
KONEHUONEEN VARUSTUS	10
Pääkone Atlas Imperial 400 hv	11
Kolme apukonetta, talousvesi ja polttoaineen siirtopumppu	14
KONEHUONEEN KUNNOSTUS.....	17
Tilannekartoitus ja ensivaiheen työt	17
Pääkoneen tarkistus.....	20
Pääkoneen ensimmäiset koekäynnistykset.....	22
Pääkoneen virallinen käynnistys.....	26
Lämmitysjärjestelmän kunnostus ja vakausmittaukset.....	31
Omin konein liikkeellä.....	36
Alpo ja naapurit talvilaiturissa.....	42
Alpon tuleva Normandian matka kiinnostaa.....	51
Koeajo Raaheen.....	62
H-hetki lähestyy.....	66
OULU - NORMANDIA - OULU.....	68
M/S Alpon miehistö Normandian matkalla.....	68
Lähtövalmistelut.....	69
14 päivää D-päivään.....	74
Myrskyn jälkeen.....	76
Pois kotivesiltä.....	84
Visby.....	86
Kohti ulappaa.....	91
Kielin kanavassa.....	98
Tervetuloa Pohjanmerelle.....	112
Ouistrehamn - Caenin kanava.....	120
Caenin satamassa.....	125
Marskin syntymäpäivät 4.6.2004.....	129
D-Day 6.6.2004.....	136
Day after, krapulapäivä	139

Päivä Pariisissa.....	147
Kotia kohti.....	150
Pojat Haagissa.....	153
Merimieselämän arkea.....	160
Peetun kanssa kohti pohjoista.....	166
Takaisin Toppilansalmeen.....	170
YHTEENVETO ENSIMMÄISESTÄ VUODESTANI ALPOLLA.....	173
Kartta menomatkasta.....	174
Kartta paluumatkasta.....	175
LIITE 1: M/S Alpon koneiden käyntiajat ja polttoaineen kulutus....	176
LIITE 2: M/S Alpon Nettivieraskirja.....	177

ESIPUHE

Kirja perustuu henkilökohtaisiin kokemuksiini M/S Alpolla ja käsittelee pääasiassa konehuoneen ja tekniikan kunnostamista sekä niiden käyttöä. Aluksella tehtiin myös muita mittavia kunnostustöitä, joita en tässä kirjassa käsittele. Kirjassa on mukana myös muistiinmerkinnät M/S Alpon matkasta Normandian maihinnousun 60-vuotisjuhlallisuuksiin Caeniin kesällä 2004.

Tulin lähteneeksi M/S Alpon toimintaan mukaan vuonna 2003. Kaikki sai alkunsa aamukahvilla 6.6.2003 Toppilassa, silloisessa asunnossani. Kuuntelin aamuradiota, ohjelman aiheena oli Normandian maihinnousua juhliiva M/S Alpo ja sen väkeä haastateltiin. Kahvinjuonti jäi kesken, kun polkaisin Toppilansalmen rantaan. Siellä laiva oli juhlaliputettuna ja väkeä näytti olevan jonkin verran. Ainakin Jarkko Ekman ja Pekka Puusti olivat esittelemässä Alpoa. Pekka esiteli konehuonetta; eipä siellä ollut paljon kunnostustöitä tehty, vaikka lehdissä oli kirjoiteltu tulevasta Normandian matkasta. Tarjouduin mukaan konehuoneen kunnostushommiin ja tarjous hyväksyttiin. Söimme maistuvaa hernekeittoa ja keskustelimme Timo likin kanssa liittymisestäni Toppilan Pukseeri ry:n jäseneksi. Yhdistys huolehti tuolloin Alposta. Sovimme että aloitan juhannuksen jälkeen.

Ehdin nuorukaisena käväistä merillä runsaan vuoden ajan kahdella kotimaisella kauppalaivalla, S/S Patrialla ja M/T Ingalla. Kävin konemestarikoulutuksen Turun Teknillisessä koulussa, josta valmistuin vuonna 1970. Olin vuosikurssin ainoa, joka jäi maihin töihin. Työurani aikana toimin Kemira Oy:n Uudenkaupungin ja Oulun tehtailla voimalaitoshommissa. Eläkeiän lähestyessä koitti aika suorittaa meripalvelusta laivan konehuoneessa.

Olen pitänyt muistiinpanoja Alpon kunnostuksesta ja muusta elämästä siitä lähtien, kun liityin Alpon kunnostusporukkaan. Tässä kirjassa on kooste muistiinmerkintöjä, kokemuksia, valokuvia ja lehtileikkeitä yhden vuoden ajalta kevästä 2003 kesään 2004, jolloin teimme M/S Alpolla matkan Normandian maihinnousun 60-vuotisjuhlallisuuksiin Caeniin. Osa kirjan valokuvista on julkaistu aiemmin Juha Kämäräisen kirjassa ”Pienet hinaajat Suomessa” vuonna 2005.

Peetukissa, joka oli mukana Alpon tekemällä Normandian matkalla tuli perheeseeni puolisoni Raijan pojan perheeltä. Peetusta tuli Normandian matkan aikana median suosikki. Peetulla oli matkan aikana tärkeä rooli sekä hiirenpyytäjänä että miehistön yhteisenä lemmikkinä.

Oulussa 4.12.2014 Vesa Nummela

M/S ALPON HISTORIAA

ST-335, DR-18 ja M/S Alpon on rakentanut United Boat Service Corporation telakka vuosina 1943 - 44. Telakka sijaitsee New York City Islandilla ja sillä rakennettiin useita aluksia II maailmansodan tarpeisiin. ST-tyyppin hinaajia rakennettiin useilla telakoilla yhteensä 718 kpl.

Sotatoimiin hinaajat kuljetettiin Liberty-tyypin rahtilaivojen kansilla Englantiin. ST-335 osallistui Normandian maihinnousuun keinotekkoisten satamien rakentamiseen ja huoltotehtäviin. Sodan jälkeen hinaajat jäivät toimettomiksi ja ne myytiin. Suomen Kansanhuoltoministeriö osti mm. ST-335:n. Alus toimi DR-18 nimisenä merivoimien miinanraivaajana Suomenlahdella 25.09.46 - 9.10.48 välisen ajan.

Oulun kaupunki hankki hinaajan omistukseensa 1951. Raumalainen Holmin-
gin telakka suoritti tarvittavat muutostyöt. Alukseen tehtiin ns. jääkeula jonka johdosta sitä pidennettiin 1,5 m. Kasteessa alus sai nimen M/S Alpo Oulun apulaiskaupunginjohtaja Alpo Aution mukaan. M/S Alpo saapui kotisatamaan ensimmäistä kertaa 22.5.1952 , josta lähtien se toimi kaupungin satamajäänmurtajana / hinaajana. Ajan myötä alus kävi pieneksi avustettavien laivojen koon kasvaessa ja sen aktiivipalvelus loppui 1992.

Tämän jälkeen merikaupunki Oulu halusi päästä eroon aluksesta ja se pantiin myyntiin. Eri vaiheiden jälkeen Toppilan Möljä Oy osti (omistus 100 %) sen vuonna 1999. Samalla perustettiin Toppilan Pukseeri ry huolehtimaan aluksen kunnossapidosta ja käytöstä.

Alpo oli sijoitettuna Vaasan höyrymyllyn laiturissa 1999 - 2002 odottaen kunnostusta. Vuonna 2002 Alpo nostettiin Jaara Oy:n telakalle kunnostettavaksi. Potkuriakseli oli tarkastettu ja umpeen hitsattu jäähdytysvesiaukko oli avattu poistamalla sen eteen hitsattu teräslevy. Myös pohja maalattiin. Keväällä alus laskettiin veteen ja siirrettiin Punaisen Myllyn kohdalle varustelua varten.

Talvella kävin useita kertoja katselemassa Alpoa telakalla. Ketään ei onneksi ollut paikalla, muuten olisin ilmoittautunut kunnostustöihin. Säästyinpähän palelemasta talvisella telakkatyömaalla.

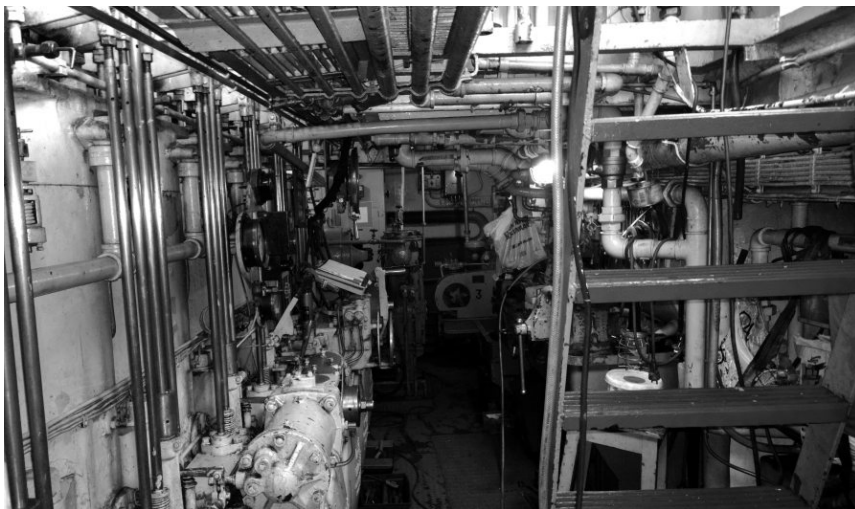
Osallistuimme M/S Alpolla vuonna 2004 Normandian maihinnousun 60-vuotisjuhliin Caenin kaupungissa. Matkan kesto oli 5 viikkoa, mikä on ollut toistaiseksi aluksen pisin merimatka.

Alpo varustelulaiturissa Punaisen myllyn edustalla.

KONEHUONEEN VARUSTUS

Alpon konehuoneessa on pääkoneen lisäksi kolme apukonetta. Pääkone käynnistetään paineilmalla, joka tuotetaan apukoneen käyttämällä kompressorilla. Käynnistysilmaa varten konehuoneessa on 4 kpl paineilmasäiliötä, a´600 l. Konehuone käsittää 70% laivan koko tilavuudesta. Konehuoneen takana sijaitsee kolme polttoainesäiliötä sekä septitankki. Keulapuolella on painolastitankit.

M/S Alpo:n ”sydän”, konehuone perästä keulaan päin katsottuna. (2014)

New Yorkissa valmistettu ja Normandian maihinnousuun vuonna 1944 osallistunut oululainen Hinaaja M / S Alpo sai uuden elämän, kun innokas kunnostusporukka päätti pelastaa sen ja tehdä siitä jälleen merikelpoisen aluksen.

Aluksen konepäälikkö Vesa Nummela on koostanut valokuvista, lehtileikkeistä ja päiväkirjamerkinnöistään mielenkiintoisen teoksen Alpon konehuoneen kunnostuksen vaiheista sekä Alpon eläkevuosien ehkä kunniakkaimmasta ajanjaksosta. Yhden vuoden sisään mahtuu sekä pääkoneen ensimmäinen käynnistys yli vuosikymmenen hiljaiselon jälkeen että matka Caeniin Normandian maihinnousun 60-vuotisjuhlallisuuksiin.

Kirjan tapahtumat alkavat juhannuksesta 2003, jolloin Nummela liittyi laivan kunnostajiin ja päättyy juhannukseen 2004, jolloin Alpo miehistöineen väsyneenä, mutta onnellisena palasi Normandian matkaltaan takaisin kotisatamaan Oulun Toppilansalmeen.

Kuvassa Vesa Nummela aluksen messissä tekemässä muistiinmerkintöjään Normandian matkan aikana kesällä 2004.

